

FINNISH B – HIGHER LEVEL – PAPER 1
FINNOIS B – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
FINÉS B – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 7 May 2007 (morning)
Lundi 7 mai 2007 (matin)
Lunes 7 de mayo de 2007 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

Blank page
Page vierge
Página en blanco

TEKSTIA**TAPASIMME Anssi Kankkusen**

Nuori taikuri tekee nykysirkusta

Taikuri Anssi Kankkunen, 21, osaa kyllä tehdä useita perinteisiä taikatemppuja, esimerkiksi kummastuttaa yleisöä pikkuesineillä, jotka katoavat kuin tyhjään. Mutta ne temput eivät nuorta taikuria juuri innosta. Vaikka: "Esitän perinteisiä temppuja keikalla, 5 koska niitä halutaan nähdä." Mieluummin hän tekee uudempaa sirkusta, jota kai voi kutsua kokeelliseksikin.

"Mielenkiintoista on tehdä juonellista juttua, jossa temput ovat yksi osa kokonaisuutta." Nykysirkus onkin kiinteässä yhteydessä musiikkiin, tanssiin ja teatteriin. Taikuri on osa isompaa esitystä, yhtenä muiden taiteilijoiden joukossa. "Ohjaaja kertoo, millaiset 10 temput kelpaavat esityksen kokonaisuuteen." Siksi Kankkusen kehittämistä tempuista monet ovatkin projektikohtaisia. Ne saatetaan esittää vain muutaman kerran. Se ei kuitenkaan haittaa. "Tykkään kehittää uusia temppuja. Se on luovaa, samaa kuin muusikko säveltää."

Ideoita uusiin tempuihin saattaa tulla kirjoista, sattumalta käsiin joutuneesta vanhasta 15 esineestä tai vaikkapa CMX-bändin sanoituksista. Joskus uudet temput ovat uudistettuja versioita perinteisistä. "Sellainen voisi olla vaikka kyyhkysten taikomistemppu mustilla korpeilla goottityylisesti, itse mustaan pukeutuneena." "Läheskään aina ideat eivät toteudu. Eikä niiden tarvitsekaan", Kankkunen sanoo.

Kankkunen itse aloitti taikatemppujen tekemisen kymmenisen vuotta sitten. "Se alkoi 20 perinteisesti, isä toi taikatemppulaatikon tuliaisena matkalta." Parin vuoden jälkeen hän alkoi esiintyä julkisesti, aluksi keikkoja tarjosivat sukulaiset. Taitojen kehittymisen myötä esiintymispyyntöjen määrä kasvoi.

Palkintojakin on kertynyt, viimeisimpänä kolmas sija Pohjoismaiden mestaruuskilpailuissa. Nykyään Kankkunen on "puoliammattilainen", hän ei saa kaikkia tulojaan taikatempuista. 25 "Jos tekee liikaa, puutuu ja se tappaa luovuuden."

[– X –] Kankkusen temput ovat modernisoituneet. Niistä on tullut osa isompia esityksiä, joissa ne nivoutuvat show'n muihin numeroihin. "On taidetta, [– 7 –] laitetaan eri asioita yhteen, katsojat saavat miellelyhtymiä", Kankkunen sanoo. "Jokainen [– 8 –] 30 ymmärtää esityksen omalla laillaan." [– 9 –] hänen mielestään taikurin esityksen ei tarvitse olla kolmikko, taikuri ja kaksi bikinipukuista naista, jotka ilmaantuvat yllättäen lavalle ja joista toinen sahataan kahtia. Ilman selityksiä.

Yleisö kaipaa taikureilta usein viihdettä, kania hatusta. Varsinkin jos taikuri on tilattu viihdyttämään tilaisuutta. Kuva taikureista on kuitenkin laajentunut. Kankkusen mukaan liro Seppäsellä on osansa tässä. "Ennen taikuri oli lastenjuhliissa esiintyvä pelle, mutta 35 Seppänen lanseerasi uuden tyylin, taikuri voi esiintyä pikkutakki päällä ravintolassa." Kankkusen varsinainen esikuva on kuitenkin taikuri Tatu Tyni, joka rakentaa esitykseensä draaman kaarta, tekee tempuista muodostuvan yhden esityksen.

TEKSTI B**Eeva Kaarina Aronen****KÄSI**

Kirjoitan tätä hyvin nopeasti, koska en tiedä, kuinka paljon minulla on aikaa. Oven lukko on rikki, ja pelkään, että joku tulee tänne minä hetkenä hyvänsä. Pyydän siis, ettette välitä kirjoitusvirheistä – minä joka aina halusin kirjoittaa kaiken täsmälleen oikein. Tahdon kuitenkin merkitä muistiin viime tunnin tapahtumat,
5 jos tämä paperi löytyy joskus jostakin. ...

Tänään nousin tähän junaan Helsingin asemalta. Vaunuosasto oli täyttynyt ihmisistä, jotka näyttivät opiskelijoilta, virkamiehiltä, yliopistoväeltä, juuri semmoisilta, jotka menevät Tampereelle. Jo Korson kohdalla minua rupesi janottamaan; olin lähtiessä kotoa ahminut liikaa hallin hyvää uunikinkkua. Seuraavassa vaunussa
10 oli ravintolavaunu, ja päätin mennä sinne juomaan jotakin.

Junavaunujen välissä ei ole enää hurmaavan kammottavaa avonaista huojuvaa siltaa, joka lapsena niin pelotti. Nyt ei ole enää lyhyttäkään kauhua, ajattelin ja työnsin kämmenelläni ravintolavaunun ovea merkitsevää kilpeä, sitä jossa on kuusisorminen käsi, peukalo ja viisi sormeaa.

15 Siitä kilvestä on joskus puhuttu kavereiden kanssa, ja on siitä ollut lehdissäkin. Joidenkin mielestä se on VR:n pieni, viaton vitsi. Toiset taas epäilevät mitätöntä erehdystä, jonka korjaaminen olisi tullut turhan kalliiksi. Ja onhan siitä annettu virallinen selityskin, en vain enää muista minkälainen.

Ravintolavaununkin oli täynnä. Pienet lamput valaisivat kodikkaasti pöytien
20 valkoisia liinoja. Muistan ihmetelleeni, miten aikaisin tänään hämärä ulkona lankeaa, kun jäin Jaffa-lasini kanssa nojaamaan tarjoilutiskiin.

Ravintolavaunussa näytti olevan suurempi seurue samaa joukkoa, kovin siististi pukeutuneita, vaiteliaita ihmisiä. Tavallista remakkaa puheensorinaa ei kuulunut – en ole koskaan nähnyt ravintolavaunussa niin hillittyjä ihmisiä.
25 He söivät täsmällisin, pienin käden- ja suunliikkein eivätkä nauttineet ilmeisesti sen kummemmin ruuastaan. Joskus joku sanoi muutaman sanan matalalla äänellä, ei muuta.

Katsoin ikkunasta ulos, koska en halunnut tuijottaa niitä merkillisiä ihmisiä liikaa. Hämärä oli sakeutunut entisestään, oli lähes pimeää.

- 30 Säpsähdin vähän, kun tunsin kevyen kosketuksen käsivarrellani, ja käännyin katsomaan viereeni tullutta miestä... Silloin näin sen – kädessä hihallani oli peukalo ja viisi sormeaa. Mikä sattuma! Nostin katseeni nopeasti pois, jotten olisi jäänyt kiinni tuijottamisesta, ja olin katselevinani huolettomasti ympäri junavaunua, pois siitä pöydästä, johon **hän** oli palannut takaisin istumaan.
- 35 En tiedä, miten kauan seisoin siinä, koska outo alakulo hiipi sydämeeni. Koska lasini oli tyhjä ja alakulo muuttunut ahdistukseksi, päätin palata vaunuosastooni kirjan ääreen.

Näin käytävän lasioven läpi junavaunun, josta olin tullut ravintolaan. Hetken ajattelin, että vaunussa oli sähköhäiriö, niin pimeää siellä oli. Seisoin hiljaa yrittäen muistella, missä kohtaa vaunua oma tuolini sijaitsi. Sitten näin, miten ikkunat oli naulattu umpeen laudoilla, mutta lautojen välistä tihkui heikkoja valojuovia vaunuun... Raotin ovea vaistomaisesti kuin astuakseni sisään, ja silloin tunsin hajun. Se iski kasvoilleni kuin valtava likainen ja kostea peite. ...

40

En voinut astua sisään enkä mennä taaksepäin. Takanani oli pieni puoliavoin ovi, junan käymälä. Pujahdin sinne, laskin istuimen kannen alas ja rupesin kirjoittamaan tätä lehtiöni.

45

Pidän toisella kädellä kiinni risaisesta lukosta, jotta tunnen heti, jos joku yrittää tänne.

Eeva-Kaarina Aronen, *Helsingin Sanomat* (2000)

TEKSTI C

Ihannevävy

Ensitapaaminen anopin kanssa tuntuu pelottavan monia vävykokelaita. Ihan suotta: on vain ymmärrettävä, että tie anopin sydämeen käy ruokapöydän kautta.

- Voisi kuvitella, että Viininhaistelija on ruokapöytään päästyään vahvoilla.
- 5 Tyypinhän on usein myös kulinaristi, eikä pöytätavoistakaan löydy huomautettavaa. Vaikeus piilee kuitenkin siinä, että Viininhaistelijan ja snobin ero on hiuksenhieno, monen mielestä olematon. Käsikirjoitukseen kuuluu, että vävykokelas hikoilee ensivisiitillä hermostuksesta, mutta varomattomasti ilmaan heitetty viinitermi saattaakin laukaista anopissa rimakauhun: onko viini
- 10 riittävän hienoa, kelpaavatko kyljykset, huomaakohan se, että kakkupohjan pinta pääsi vähän palamaan? Vävykokelaan kuuluu hermoilla, ei hermostuttaa.

- Vegetaristi on toinen vaikea tapaus. Lihakimpaleiden väistely tulkitaan helposti nirppanokkaisuudeksi, saatetaanpa vanhoillisimmassa perheissä kyseenalaistaa jopa vävykokelaan miehisyyskin, jos liha ei maistu. Tuosta hernekepeistä ei
- 15 kyllä ole apua lipaston siirrosta, saattaa anoppi miettiä. Sitä paitsi anoppia ei niinkään kiinnosta se, sopiiko jokin ruoka kasvissyöjälle vaan se, sopiiko tämä tietty kasvissyöjä hänen tyttärelleen.

- Ketsuppimies on suppeaan ruokavalioon - lihapulliin, pizzaan ja hampurilaisiin - tottunut mies, jota eivät finimmät ruokalajit kiinnosta. Alas nekin kuitenkin
- 20 menevät, kunhan päälle töräyttää reilusti ketsuppia. Yleensä tämä tyyppi läpäisee anopin seulan, sillä hänet nähdään ikään kuin keskenkasvuisena tapauksena, jossa kuitenkin on potentiaalia. Anoppi saa mukavaa virikettä, kun hän koului Ketsuppimiehen makumieltymyksiä.

- Jätemylly on miestyyppeä, joka hurmaa ruokahalullaan anopin [- 31 -] anopin.
- 25 Kuka voisi olla ihastumatta kaikkiruokaiseen Jätemyllyyn, joka ottaa lisää [- 32 -] tarjotaan. Jätemylly ei jätä pulaan [- 33 -] silloin, kun ihmetellään mitä pitäisi tehdä ruuantähteille. Viimeiset paistin palat, kukkakaalipaistoksen loppu ja mansikkakakun räppeet hoituvat Jätemyllyltä yhtä hyvällä ruokahalulla. Jos Jätemylly osaa vielä annosten välissä hehkuttaa: "Kyllä on hyvää!", ovat anopit
- 30 myytyjä, eivätkä apetkaan voi kuin todeta, että reipas on miehellä ruokahalu.

Jos siis haluat tyttären käden, syö viimeinen peruna.

TEKSTI D

Suomalaisille uudet ravitsemussuositukset

Valtion ravitsemusneuvottelukunta julkisti elokuussa uudet ravitsemussuositukset suomalaisille. Suositukset ovat pohjana joukkoruokailun, kuten koulu- ja työpaikkaruokailun suunnittelussa, ravitsemusopetuksen ja -kasvatuksen perusaineistona sekä ohjeellisina arvioitaessa ihmisryhmien ruoankäyttöä ja ravinnonsaantia.

Valtion ravitsemusneuvottelukunta on maa- ja metsätalousministeriön toimikunta, joka on jo yli 50 vuotta (perustettu 1954) seurannut suomalaista kansanravitsemusta ja -terveyttä ja antanut niistä suosituksia. Neuvottelukunnan edeltäjä, vuonna 1936 perustettu Kansan ravitsemustoimikunta aloitti työnsä nobelisti A.I. Virtasen johdolla, ja sen ensimmäisiä tehtäviä oli ravinnosta johtuvien puutostilojen ehkäisy ja aliravitsemuksen torjunta. 1970-luvulla kansalaiset tutustettiin ruokaympyrään, ruokakolmioon ja ns. lautasmalliin, joiden avulla vieläkin opastetaan terveellisen ruoka-annoksen kokoamiseen. Vuosien varrella kansaa on neuvottu muun muassa rasvan terveyshaitoista, C-vitamiinin ja raudan saannin turvaamisesta. Nykyiset kansaravitsemukselliset ongelmat liittyvät lähinnä liian suureen energiansaantiin.

Suomalaisten ravitsemustilanne on koko ajan parantunut. Vähärasvaiset ja rasvattomat maitovalmisteet, kasviöljyt ja pehmeät kasvirasvavevitteet kuuluvat jo useimpien suomalaisten ruokavalioon. Myös kasvien ja hedelmien käyttö on lisääntynyt ja suolan käyttö vähentynyt. Juustojen ja jogurtin kulutus on kasvanut, kun taas maidon käyttö sellaisenaan on vähentynyt. Siitä huolimatta uusissa suosituksissa painotetaan erityisesti kasvien, hedelmien ja marjojen sekä täysjyväviljan käytön lisäämistä ja pehmeiden rasvojen suosimista. Uudessa lautasmallissa puolet lautasesta täytetään kasviksilla, esimerkiksi raasteilla, salaattilla tai lämpimällä kasvislisäkkeellä.

Perunan osuus suosituksen annoksesta on noin neljännes. Perunan sijaan voi syödä riisiä tai pastaa. Perunan ja kalan kulutus on suomalaisilla pysynyt ennallaan, sen sijaan lihan kulutus on kasvanut lähinnä siipikarjan lisääntyneen käytön myötä. Uudessa lautasmallissa on noin neljännes kala-, liha- tai munaruoalle. Se voidaan korvata palkokasveja (papuja tai herneitä), pähkinöitä tai siemeniä sisältävällä kasvisruoalla. Kalaa suositellaan syötäväksi vähintään kaksi kertaa viikossa eri kalalajeja vaihdellen.

Päivittäinen nesteen tarve aikuisilla on noin yksi litra ruoasta tulevan veden lisäksi. Janojuomaksi suositellaan vettä ja ruokajuomaksi rasvatonta maitoa, piimää tai vettä. Ateriaan kuuluu myös leipää, jonka päällä on sipaisu pehmeää kasvirasvavevitettä. Ja mikä ilahduttavaa, ruisleivän kulutus onkin kääntymässä kasvuun.